

Las Squadras

1

Informaziuns generalas e messadi tier
la radunonza communal dils 16 da zercladur 2020

Messadi per la radunonza communal dils 16-06-2020

Messadi per la radunonza communal dils 16-06-2020 allas 20.00 uras a Rabius

La suprastonza communal sutmetta a Vus las suandontas
fatschentas:

1. Avertura e beinvegna
2. Elecziun da 2 dumbravuschs
3. Protocol dalla davosa radunonza communal dils 19-12-2019
4. Orientaziun davart il project per schurmetg dallas auas grondas Val Luvén a Rabius
5. Rendaquen 2019
6. Rapport dils revisurs ed approbaziun dil quen annual 2019
7. Tractaziun ed approbaziun dil project canalisaziun e serenera Val e concessiun dil credit brut da 393'000 francs
8. Tractaziun ed approbaziun dil project pierti per anteriura casa da scola Sumvitg e concessiun dil credit brut da 265'000 francs
9. Concessiun dil credit supplementar da 32'000 francs per il project tegia Val Tenigia
10. Orientaziuns
11. Varia

Tractanda 3: Protocol

Il protocol dalla radunonza communal dils 19-12-2019 ei staus exponius public e disponibels sin la pagina d'internet naven dils 10-01-2020 durant 30 dis. Il protocol sa vegnir abbonaus. Ils cuosts da porto da frs. 2.50 per protocol vegnan tschentai a quen als abbonents.

Tractanda 4: Orientaziun davart il project per schurmetg dallas auas grondas Val Luvén a Rabius

Ils 28 da zercladur 2020 decidan ils votants dalla vischnaunca Sumvitg all'urna davart il project per schurmetg dallas auas grondas Val Luvén a Rabius. A caschun dalla radunonza communal vegn *Benno Zarn* dil biro *Hunziker, Zarn & Partner SA* a presentar il project en detagl.

Departament ambient

Tractanda 5: Rendaquen 2019

Il rapport da gestiun e quen 2019 ch'ei vegnius repartius a mintga casada e dat sclariment en detagl sur dil quen communal 2019. Plinavon cuntegn el las ulteriuras informaziuns usitadas.

Ord quei motiv vegn quella tractanda buca presentada specialmein en LAS SQUADRAS.

A caschun dalla radunonza communal vegnan il canzlist communal ed il president communal plinavon a dar sclariment detagliu sur dil quen communal 2019.

Tractanda 6: Rapport dils revisurs ed approbaziun dil quen annual 2019

La cumissiun da quen e gestiun sut il presidi da *Manuela Schnoz-Flury* ha controllau ed examinau il quen communal. Sin fundament d'art. 49 dalla costituziun communal succeda la controlla aritmetica dil quen communal entras in biro fiduziar. Quell'incumbensa ei vegnida exequida dil biro fiduziar *ADDISSA SA* da Glion. *Marcus Holderegger* e *Roman Holderegger* dil biro *ADDISSA SA* han fatg la revisiun dil quen e dalla contabilitad en collaboraziun culla cumissiun da quen e gestiun. Ils rapports detagliu dalla cumissiun da quen e gestiun sco era quel dil biro fiduziar ein d'anflar el rapport da gestiun e quen 2019.

Proposta

Sin fundament dil resultat dalla revisiun propona la cumissiun da quen e gestiun alla radunonza communal:

- d'approbar il quen communal 2019 sco presentau a scret,
- da dar scarica alla suprastonza, als ulteriurs organs responsabels ed all'administraziun e d'admetter in cordial engraziament per lur engaschi en favur da nossa vischnaunca.

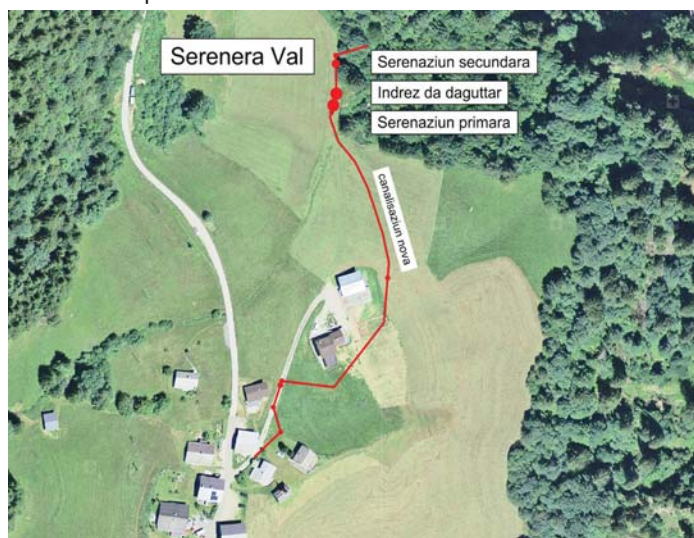
Departament finanzas e taglias

Tractanda 7: Tractaziun ed approvaziun dil project canalisaziun e serenera Val e concessiun dil credit brut da 393'000 francs

Tenor art. 7 dalla lescha federala pil schurmetg dallas auas ston tut las auas tschuffas vegnir purificadas avon che quellas vegnan menadas en auas publicas. La survigilanza persuerter ei vegnida surschada als cantuns. Quels obligheschan tut las vischnauncas da metter a disposiziun l'infrastructura necessaria che garantescha ina correcta purificaziun dallas auas piarsas. En loghens habitai sur onn en la vischnaunca da Sumvitg ademplescha mo l'ucliva da Val aunc buca a quellas pretensiuns. Tochen oz vegn la canalisaziun d'aua tschuffa menada tochen giu sut Val en gl'uaul da caglias. Cun decisiun dalla Regenza grischuna dils 20 d'ost 2011 sto nosssa vischnaunca realisar enteifer 10 onns la purificaziun dallas auas per l'ucliva da Val. Damai ch'ina colligiaziun cun la reit communal da canalisaziun a Surrein ei ord motivs finanzials e technics buca pusseivla, pretenda ei tochen igl onn 2021 ina atgna serenera per Val. Ina damonda dalla vischnaunca per ina prolungaziun da quei termin ei buca vegnida acceptada digl uffeci cantunal per natira ed ambient.

Il project

La planisaziun da quei project ei vegnida fatga dil biro d'inschignier Deplazes da Surrein. En quei project ei previu ina nova lingia da canalisaziun da ca. 100 meters lunghezia naven da Val entochen el liug dalla serenera che vegn construida sut Val sin la parcella nr. 6751, ch'ei en possess da *Martin Cathomas*. Il terren necessari vegn prius giu en dretg da baghegiar. Igl ei previu ina serenera pintga mecanica-biologica dil tip CREABETON VTF 6, concepida per 30 valurs da habitonts. Quella consista ord treis parts cun tumbins da betun per ina serenaziun primara da ca. 15 m³, in indrez da daguttar (Tropfkörper) ed ina serenaziun secundara. Quei sistem funcziunescha senza electricitad. Per saver pumpar giu il gliet dalla serenera eis ei necessari che quella ei accessibla da tut temps (priu ora gl'unviern) cun in vehichel corrispudent. Persuerter vegn construiu in vial cun giatrera da crappa per pastgets (Rasengittersteine). Il gliet vegn lu menaus en la serenera Zavrugia a Zignau pil tractament final. L'aua purificada vegn menada en ina canalisaziun tochen sin la parcella dalla vischnaunca nr. 5158, nua ch'ella sfundra, respectiv flessegia el Rein da Sumvitg. Las lavurs dueien esser terminadas sin la fin da quest onn.

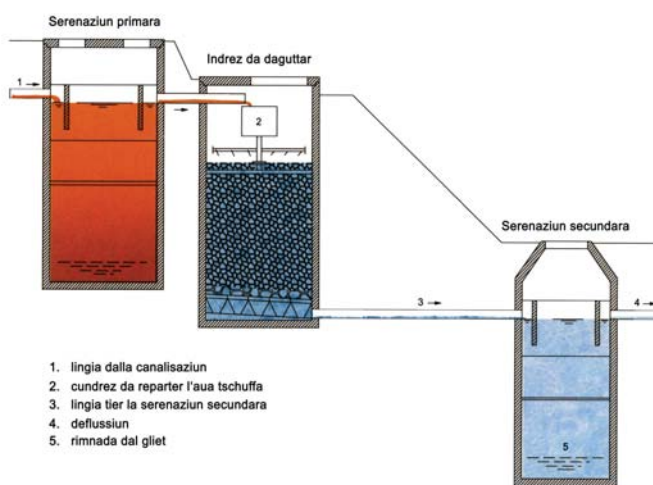

il liug dalla serenera da Val sin la parcella nr. 6751

Il principi

En il tumbin dalla serenaziun primara vegn la materia dira en l'aua spartida e sfundra silsunter al funs da quel. Il rest dall'aua vegn menaus el secund tumbin cun gl'indrez da daguttar ch'ei emplenius cun crappa naturala. Sur in indrez che rotescha vegn l'aua tschuffa repartida sur la crappa giu. En quei tumbin succeda il process biologic entras ils micro-organisems che sefuormen sin la surfatscha dalla crappa. Quels senutreschan dallas substanzas tschuffas e naturaliseschan aschia l'aua. Il gliet che serimna giufuns el tumbin da daguttar, vegn menaus en la serenaziun secundara, nua ch'el sfundra leu e vegn tenius anavos. L'aua purificada vegn menada en in tumbin da controlla. Sunter sa l'aua schubergiada puspei vegnir surdada alla natira.

Il material dir en la serenaziun primara ed il gliet en la serenaziun secundara ston da temps en temps vegnir pumpai giu e menai en la serenera Zavrugia.

1. lingia dalla canalisaziun
2. cundrez da reparter l'aua tschuffa
3. lingia tier la serenaziun secundara
4. deflussiun
5. rinnada dal gliet

il principi

Cuosts e finanziaziun

Tenor calcul e per part gia sin fundament d'offertas vegn quintau cun cuosts totals da 393'000 francs. Quels consistan da cuosts da baghegiar da 345'000 francs e cuosts generals da 48'000 francs, mintgamai inclusiv taglia sin pli valeta. L'indemnisaziun pil dretg da baghegiar e las indemnisaziuns pils dretgs da passar terren cun conducts che sedrezzan tenor la lescha pils dretgs da passar dall'unioni purila svizra ein gia cunteni en la summa totala. Per quei project dat ei neginas contribuziuns da cantun e confederaziun. Ils proprietaris d'immobillas a Val pagan las taxas ordinarias da colligiaziun alla canalisaziun e serenera tenor il regulativ communal da taxas tier la lescha davart igl allontanament e la purificaziun dallas auas.

Departament canalisaziun e serenera

Proposta

La suprastanza communal propona alla radunonza communal d'approbar il project per in nova canalisaziun e serenera a Val e da conceder il credit brut da 393'000 francs.

Tractanda 8: Tractaziun ed approbaziun dil project pierti per anteriura casa da scola Sumvitg e concessiun dil credit brut da 265'000 francs

L'antieriura casa da scola da Sumvitg ei vegnida baghegiada igl onn 1966. Da quei temps vegneva ei dau peisa tier l'architectura sin claras structuradas dils baghetgs. Las partiziuns suandavan a claras lingias e proporziuns. Plinavon vegneva ei dau peisa sin las construcziuns e cun gliez ensemen era sin igl artisanadi. Era l'architectura dall'antieriura casa da scola da Sumvitg porta fastitgs tipics per quei temps. Sco exempel tipic sa la partiziun e posiziun dallas finiastras ella fatschada vegnir numnaus. Linearas repetiziuns moduleschan la fatschada. Tier la sala da gimnastica ein ellas enramadas cun posts murals e vegnan aschia accentuadas.

antieriura casa da scola Sumvitg

Denton era ina biala e buna architectura sa prender donn ei decuors dil temps. Quei ei ussa il cass tier l'entrada dall'antieriura casa da scola a Sumvitg. Malgrad las sanaziuns dils onns vargai ei la construcziun d'entrada per ir en canzlia ed en scola buca pli buna. Ei po trer en aua ellas gardarobas dalla sala da gimnastica ed aschia donnegiar la construcziun.

La varianta da sanar daniev l'entrada cuntenta buca. Per saver far ina buna e rendevla construcziun ein las premissas dalla construcziun existenta buca bunas.

Il project

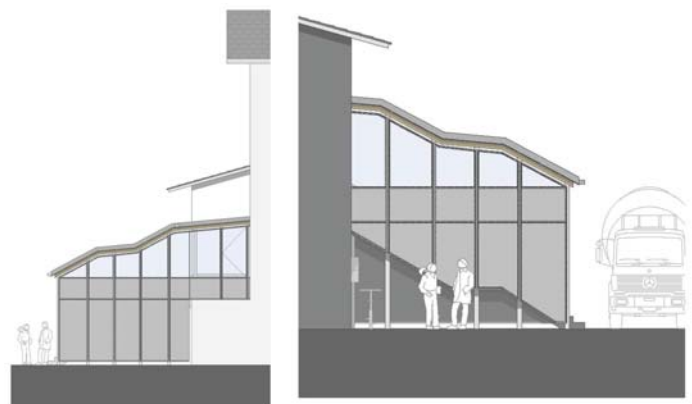
Aschia ei l'idea da metter la construcziun sut in tetg evident. Il project proponiu muossa in tetg che cuviera la scala che meina tier las entradas dil baghetg ed ina part dil pierti avon la casa da scola. Per saver garantir in bien schurmetg encunter l'aura ei era la nova fatschada dil suttetg serrada. Quei cun plattas serradas e veider. La scala messa sut tetg ha in grond avantatg oravontut per il manteniment durant il temps d'unviern. Ella stat schetga, ei dat negin glatsch ed il passadi per entrar en canzlia ni en scola resta segirs. Cun baghegiar il tetg vegn era il pierti engronduis e sa porscher aschia spazi cuvretg per activitads sco per exempel aperos. Cunquei che l'aua che ha pudiu cuorer ellas gardarobas ha procurau per donn vid las preits ed il plantschiu su vegnan en connex cun il project dil pierti gest era quellas localitads sanadas.

Ils tipics muments dalla architectura dils onns 1960 ein era d'anflar ella construcziun nova. La formaziun dil tetg sco era dallas preits circumdadas ei tenuta fetg fin e leva. Ella duei

s'adattar al baghetg existent e schizun dar l'impressiun ch'ella seigi gia adina stada leu. La fatschada cun ramas d'itschal cun las claras lingias e partiziuns pren si l'idea architectonica dallas finiastras dil baghetg existent. Sur quella fascha schai il tetg. El ei construiss en lenn. La construcziun ei visualmeins fetg leva, quei malgrad las pulitas mesiras. Igl entir tetg ha ina mesira da biebein 12 m lunghezia e ca. 75 m² surfatscha. La construcziun da lenn e las ulteriuras lavurs san vegnir exequidas entras fatschentas indigenas. Aschia san las resursas sco era la savida da nies artisanadi local vegnir nezegiadas e promovidas.

visualisaziun

pierti ord vesta ost

pierti ord vesta vest

Il project dil pierti porta plirs avantatgs. Ei vegn creau in spazi ch'accentuescha l'entrada dalla canzlia e dalla casa communal. Quei spazi sa vegnir duvraus sco gia menziunau per differentas occasiuns. Igl impurtont ei denton segiramein da mantener la substantza da quei bi baghetg per las proximas generaziuns. Malgrad diversas sanaziuns dil plaz avon l'entrada principala dalla casa da scola eis ei buca reussiu d'impedir ch'ei tila giuaden aua ellas localitads sutterranas. Entras il pierti duei quei problem che procura gia dapi plirs onns per fastedis vegnir sligiaus. Plinavon sa entras cuvrierer il pierti la segirtad vegnir augmentada durant il temps d'unviern. Quei damai che la scala ei durant liung temps igl unviern schelada. Il glatsch sa da present mo vegnir cumbattius cun sal. Malgrad ch'ils responsabels per il manteniment dalla casa han adina in bien egl sin la scala durant temps d'unviern sa actualmeins buca vegnir garantiu da tut temps ina scala senza glatsch. Consequentameins ei ina certa resca da selischnar per las convischinas ed ils convischins che visetan la canzlia

comunala, per ils commembers dallas numerusas uniuns che fan diever dallas localitads da vischnaunca ed ils locataris dallas habitaziuns adina avon maun. L'idea da sligiar il problem dall'aua cun cuvierer il pierti ei buca nova. Muort ils cuosts han ins denton entochen oz desistiu sin la realisaziun da quell'idea. Malgrad ils cuosts ei la suprastanza communal dil meini ch'il temps ei madirs da far l'investiziun en favur da tuttas personas che fan diever dil baghetg.

Cuosts

Per la planisaziun ed elaboraziun dil project ei il biro d'architectura *spacial design GmbH* da Trun vegnius incaricaus. Ils cuosts totals tenor calcul dil biro incaricau muntan 265'000 francs e semettan ensemen sco suonda:

lavurs preparatoricas	frs.	3'000
pierti	frs.	211'000
sanaziun gardarobas	frs.	5'000
honorars	frs.	32'000
schubergiar, diversas e nunprovediu	frs.	14'000
total	frs.	265'000

Departament scolaziun

Proposta:

La suprastanza communal propona alla radunonza communal d'approbar il project pierti per l'anteriura casa da scola Sumvitg e da conceder il credit brut da 265'000 francs.

Tractanda 9: Concessiun d'in credit supplementar da 32'000 francs per il project tegia Val Tenigia

La radunonza communal dils 24 d'avrel 2018 ha approbau la sanaziun dalla tegia da Val Tenigia e concediu persuerter in credit brut da 290'000 francs. Lantschau las lavurs ha la corporaziun d'alps Sumvitg cun spazzar la part da lenn dalla tegia entochen sin ils mirs existents la stad 2018. Cura che quella lavur ei stada terminada ha la corporaziun d'alps, la suprastanza communal ed il planisader constatau ch'il plantschiu da lenn ch'era previus da mantener sesanflava en in fetg schliet stan. La suprastanza communal ha perquei suentar cussegliaziun decidiu d'allontanar quei plantschiu da lenn e da construir in niev plantschiu cun ina platta da betun. Quella decisiun ei vegnida prida malgrad che quels cuosts eran buca previ. Muort quei surpli da cuosts ein ils cuosts totals survargai per 31'931.92 francs il credit concediu da 290'000 francs. La suprastanza communal ei tuttina perschudada che quei ei stau la dretga decisiun. Malgrad ch'il credit brut ei vegnius surtratgs ein ils cuosts nets che muntan 172'838.72 francs biabein per 16'000 francs pli favoreivels che calculau. Quei damai ch'il *Padrinadi svizzer per vischnauncas muntagnardas* ha contribuui 40'000 francs vid il project. Plinavon ein las subvenziuns dil cantun e dalla confederaziun stadas per 4'900 francs pli aultas che previu.

expensas totalas	frs.	321'931.32
contribuziun dil cantun e dalla confederaziun	frs.	76'900.00
contribuziun dil padrinadi per vischnauncas muntagnardas	frs.	40'000.00
contribuziun corporaziun d'alps Sumvitg	frs.	32'193.20
cuosts restonts per la vischnaunca	frs.	172'838.72

Independent dils cuosts restonts pli favoreivels basegna il project in credit supplementar ed ina decisiun dil gremi

cumpetent. Tenor art. 30 al. 2 b) dalla constituziun communal ei la radunonza communal il gremi cumpetent per decider davart il credit supplementar da 32'000 francs. Ord quei motiv damonda la suprastanza communal la radunonza communal per il credit supplementar.

tegia Val Tenigia

La suprastanza communal ei perschudada che la tegia ei ina buna investiziun per la vischnaunca e la corporaziun d'alps. Ella engrazia al *Padrinadi* per vischnauncas muntagnardas, al cantun ed alla confederaziun sco era alla corporaziun d'alps per il sustegn finanziel vid quei project. Plinavon engrazia ella a tuttas interpresas ch'ei stadas engaschadas per quei project per la buna lavur prestada.

Departament agricultura

Proposta

La suprastanza communal propona alla radunonza communal da conceder il credit supplementar da 32'000 francs.

Informaziuns cuortas

Uffeci stradal

La fin mars 2020 ha il collaboratur dil menaschi tecnic *Flurin Berther* terminau siu engaschi per la vischnaunca da Sumvitg. Il Flurin ei staus duront biabein in onn in fetg engaschau e schazegiau collaboratur communal. La suprastanza communal engrazia al Flurin en num dall'entira populaziun per il grond engaschi en favur da nossa vischnaunca e giavischa tut bien per ilg avegnir privat e professional.

Sco successur ei convischin *Hugo Deflorin* da Sumvitg vegnius elegius. Hugo Deflorin posseda gronda experientscha en ina semeglionta piazza. Dapi 1997 lavura el sco stradin tier uffeci da construcziun bassa dil cantun Grischun. Il Hugo entscheiva sia nova piazza l'entschatta uost 2020. La suprastanza communal giavischa al niev collaboratur dil menaschi tecnic bia plascher e satisfacziun en sia nova piazza.

Suprastanza communal

Editura

Vischnaunca Sumvitg, Via Quadras Su 10, 7175 Sumvitg
telefon: 081 920 25 00, fax: 081 920 25 08,
e-mail: info@sumvitg.ch